

Intervju med Pom Sandhagen, intervjuperson nr 5

Projekt: Göteborg berättar

Bandningens längd: 00:57:05

Datum: 2018-04-06

Intervjuare: Rolf Sossna

Plats: Hemma hos Pom på Bredfjällsgatan i Hammarkullen

Tid: 14.00 – 15.00

Intervju med Pom Sandhagen

Bandningen börjar

Intervjuare [00:00:01]: Så, då provar vi.

Talare [00:00:02]: Mm.

Intervjuare [00:00:03]: Nej, men det låter ju jättebra.

Talare [00:00:05]: Ja, men vad bra.

Intervjuare [00:00:05]: Då kör vi på det.

Talare [00:00:07]: [skrattar 00:00:05] Då gör vi så.

Intervjuare [00:00:08]: Okej, vi börjar med de formella sakerna. Vad heter du?

Talare [00:00:12]: Pom Sandhagen.

Intervjuare [00:00:14]: Och var bor du?

Talare [00:00:15]: Jag bor i Hammarkullen.

Intervjuare [00:00:17]: Och hur gammal är du?

Talare [00:00:18]: Jag är 27 år. [skrattar 00:00:21]

Intervjuare [00:00:21]: Och var är du född?

Talare [00:00:23]: Jag är född i Göteborg, och sen så flyttade vi strax utanför, till Hällingsjö bortanför Landvetter.

Intervjuare [00:00:32]: Och vad arbetar du med, vad har du för sysselsättning?

Talare [00:00:35]: Jag jobbar som utbildare inom mänskliga rättighetsfrågor, både för RFSL och för en antidiskrimineringsbyrå.

Intervjuare [00:00:42]: Okej. Mm. Kan du säga någonting om vart vi sitter nu?

Talare [00:00:47]: Ja. Just nu sitter vi i mitt kök, i Hammarkullen. Ja, vad kan jag säga mer?

Intervjuare [00:00:57]: Hur hamnade du här?

Talare [00:00:58]: Vad sa du?

Intervjuare [00:00:59]: Hur hamnade du här?

Talare [00:01:00]: Hur hamnade jag här? Ja, jag, efter gymnasiet. Egentligen var min plan, från början, att jag skulle flytta till Stockholm, för att jag tyckte att Göteborg var för litet och tråkigt. Och inte en tillräckligt, ja, men inte en såhär så queer stad. Och sen så träffade jag en person som jag var tillsammans med, som bodde i Skåne, och som sen flyttade, hade planer på att flytta upp till Göteborg. Så tänkte jag, okej, ja, men jag kanske kan stanna kvar i Göteborg, det kanske inte är så farligt, det får vi väl se. Och så tittade vi på lägenheter runtom i Göteborg och med omnejd, och så hittade vi en lägenhet i Hällingsjö. Det finns liksom, det är mest hus där. Men så fanns det den här lägenheten, och så var det som att vi bara okej, men det är inte, det är ganska enkelt kanske att ta den. Och det sa jag såhär, den kändes ändå bra. Men det visade sig att den var jätte, jättedålig. Så att ganska snabbt efter vi hade flyttat in där, så kände vi att såhär men det här funkar inte, vi måste hitta någonting nytt. Så då letade vi mer aktivt och kände såhär, men vi vill ändå bo i Göteborg. För min partner pluggade i Göteborg, och jag pluggade i Kungälv på Nordiska folkhögskolan, så att det var ju ändå ett tag att pendla. Så då var vi och tittade på någon lägenhet innan den här då, sen den här lägenheten kändes såhär, den här känns ju såhär väldigt, väldigt bra såhär planlösningsmässigt och såhär. Ja, men det kändes, det kändes bra. Så sen blev jag kvar. Ja.

Intervjuare [00:02:44]: Hur länge då? Eller hur längesen är det?

Talare [00:02:46]: Det är december 2009. Så att det är inne på mitt nionde år.

Intervjuare [00:02:51]: Okej. Och du trivs?

Talare [00:02:52]: Ja. Jag trivs bra.

Intervjuare [00:02:54]: För att Hammarkullen, ryktet har ju liksom gått, det har varit olika i olika perioder så.

Talare [00:02:57]: Ja. Det har det ju verkligen.

Intervjuare [00:02:59]: Och det finns ju många bilder av...

Talare [00:03:02]: Mm.

Intervjuare [00:03:03]: Ens upplevelse är ju sann...

Talare [00:03:04]: Precis.

Intervjuare [00:03:06]: Men, men du, du har varit positiv?

Talare [00:03:09]: Ja. Nej, men det har jag. Det är klart att det ju finns problem, som i alla områden. Men det är inte någonting som jag känner att jag direkt märker av så mycket. Så, nej, men så jag trivs, trivs väldigt bra. Och det känns också som att det är såhär, ja, man har satsat mycket mer på stadsdelen de senaste åren, och att det känns som att det har fått såhär positiva effekter också. Att det är mer saker som, som händer här och mer satsningar, och att det nu finns mycket såhär miljösatningar på olika sätt. Och det tycker jag känns väldigt positivt. Så bland annat precis här utanför, i det här container-aktiga huset, så är det en, vad heter det, Fixoteket. Dit du kan komma och såhär låna verktyg, och du kan även vara där och typ snickra, sy, och massa såna grejer. Och i lokalen som ligger bredvid, så finns det en sån freeshop eller bytesrum, så du kan lämna saker och ta andra saker som, som du vill ha. Och så finns det nån plan på nån form av mini [letar efter ord 00:04:19], jag vet inte vad det är, någon slags återvinningspark eller nåt liknande, jag vet inte riktigt vad det kommer bli av det. Men det finns ändå lite såhär.

Intervjuare: Vadå?

Talare [00:04:27]: Nån form av såhär mini, typ återvinningspark eller nån såhär liksom, man tar det steget längre och inte bara de här återvinningsstationerna. Så det finns lite planer, och sen också med en del såhär odling och såna saker. Så att det känns som att det finns en del mycket såhär liksom gröna och miljögiga saker som håller på att hända, och det är väldigt fint. Och sen, i botten på det här huset, så förut var det en förskola och lite andra saker, men nu är det massa, massa föreningar som har flyttat in eller som ska flytta in. Så att det känns som också ett såhär, ja, men mer social, liksom, socialt engagemang på olika sätt, att öppna upp för det. Så det tycker jag också känns väldigt kul.

Intervjuare [00:05:05]: Jag har hört att det finns väldigt mycket föreningar här.

Talare [00:05:07]: Det finns jätte, jättemycket föreningar.

Intervjuare [00:05:09]: Ja. Är du aktiv i nån?

Talare [00:05:11]: Nej, det är jag inte. Jag har funderat på, det finns lite olika konstföreningar.

Intervjuare [00:05:16]: Okej.

Talare [00:05:17]: Jag målar en del, och håller på med liksom olika konstformer. Och jag tänkte att jag kanske borde engagera mig i nån, för att det vore fint på ett sätt att engagera sig i sitt liksom lokalområde.

Intervjuare [00:05:27]: Ja.

Talare [00:05:27]: Men än så länge har jag inte fått tummen ur, och så, men vi får väl se. Men jag har nån förhoppning lite med det här Fixoteket och miljögrejen, att kunna engagera

mig därigenom på något sätt kanske. Och träffa andra som bor här mer, och göra saker ihop för, för, för närområdet.

Intervjuare [00:05:49]: Många utav de här föreningarna, har jag förstått att, har etnisk grund.

Talare [00:05:53]: Mm.

Intervjuare [00:05:54]: Och, det har jag också förstått, att det skapar både en, en hemhörighet i känslan så, men också ett avstånd, därför att vi är vi och de är de, så. Har du känt av eller tänkt, eller nej? Eller hur ser du på det?

Talare [00:06:08]: [suckar 00:06:09] Hm. Jag vet inte, jag tänker att det är väldigt viktigt att just ha de här, att få känna sig hemma och ha de här mer separatistiska rummen liksom. Men att det också är bra med, ja, men typ samarbeten eller möten och så.

Intervjuare [00:06:23]: Precis.

Talare [00:06:23]: Och det tänker jag nog kan möjliggöras mer när alla föreningar bor i samma hus, eller väldigt många bor i samma hus, att en möts på ett annat sätt. För annars kan det ju vara såhär, det ligger en förening här borta och sen så ligger det en 20 nummer bort här.

Intervjuare [00:06:36]: Precis.

Talare [00:06:36]: Och så ligger det en i ett rum här borta. Så då träffas en ju inte på samma sätt, och kanske inte heller tänker på att vi skulle kunna samarbeta, eller ha gemensamma saker. Så det kan ju kanske möjliggöras på ett annat sätt.

Intervjuare [00:06:48]: Hammarkullekarnevalen, är det ett sånt gemensamma projekt, eller att man kommer samman?

Talare [00:06:53]: Ja, det skulle jag väl säga. Och där finns ju väldigt mycket möjligheter i alla fall, att träffas liksom, väldigt många olika, olika människor. Både som bor här, och liksom runtom i staden. Även om jag känner att jag mest håller mig [skrattar 00:07:10] inomhus när den är.

[båda skrattar 00:07:10]

Talare [00:07:13]: För att det blir alldeles för mycket folk liksom. Annars är det så skönt att bo här, för att det känns, det är liksom så lugnt ofta, och det är inte så.

Intervjuare [00:07:20]: Det är lugnt, säger du?

Talare [00:07:21]: Ja, och då blir det så mycket mer stökigt, eller det är liksom massa ljud och folk, och så.

Intervjuare [00:07:26]: Det är ju party.

Talare [00:07:27]: Det är ju party, jag är inte så party-människa [skrattar 00:07:29] av mig. Så att då håller jag mig helst inomhus istället.

[båda skrattar 00:07:32]

Intervjuare [00:07:33]: Men alltså, vad folk också pratar om här, det är att det finns väldigt mycket natur runtomkring.

Talare [00:07:37]: Ja, verkligen. Och det är ju en sån stor anledning till att jag trivs väldigt bra här, och till att jag liksom bor kvar och vill fortsätta bo kvar här. Just för att det är så skönt att bara gå bakom huset, och så kommer en direkt ut i skogen. Och att det finns så många olika liksom skogsområden, och många olika ställen att, att gå till. Och sen att det också är nära till Lärjeåns dalgångar och liksom. Så att det känns som att det finns en variation mycket i, i natur också.

Intervjuare [00:08:08]: Ja.

Talare [00:08:09]: Så det är väldigt, väldigt fint. Men det är någonting som jag uppskattar jättemycket med att bo här.

Intervjuare [00:08:13]: För det är, vad heter han, det finns ju en kille som fotograferar? Keisel?

Talare [00:08:20]: Ja, ja, jag vet vem du tänker på. Ja.

Intervjuare [00:08:22]: Som har tagit fantastiska naturbilder. Man liksom, va, är det Hammarkullen?

Talare [00:08:25]: Ja, men verkligen. Så det är jätte, jättefint.

Intervjuare [00:08:29]: Tittar man på Jensens bilder här så, de är ju väldigt grå.

Talare [00:08:32]: Ja.

Intervjuare [00:08:33]: Gråmurriga och den, det är mycket den gråa betongen. Men om man tar den här väggen tvärsöver där, så.

Talare [00:08:37]: Precis. Det känns som att det har kommit in mycket mer färg i Hammarkullen, på olika sätt, och att en satsar på att såhär. Jag antar att det är en del av det här projektet sätta färg på Göteborg, som är del av det här. Men också ett sätt att typ hantera den gråa betongen, eller inte se den som nåt liksom negativt, utan mer som...

Intervjuare [00:08:55]: Möjligheter.

Talare [00:08:56]: Möjligheter, precis. En utmärkt yta att faktiskt göra nåt, nåt fint

konstprojekt på.

Intervjuare [00:09:01]: Ja.

Talare [00:09:04]: Mm.

Intervjuare [00:09:04]: Ja. [letar efter ord 00:09:06] Ja, jag vet inte vilken fråga vi ska ta.

[båda skrattar 00:09:15]

Intervjuare [00:09:17]: [letar efter ord 00:09:17] Men du kände till de här Jensens böcker, hur reagerar du på dem idag? För det är ju väldigt mycket 70-tals...

Talare [00:09:27]: Ja, det är det ju verkligen.

Intervjuare [00:09:28]: ...ingång också, i det hela, va. Hur ser du, hur tänker du gentemot din egen verklighet?

Talare [00:09:34]: Alltså jag tänker nog att det finns, eller en del likheter, för att det känns som att det har ju inte byggts så mycket mer här. Så på ett sätt så ser det ganska likt ut, att en kan känna igen att se en del, och såhär, ja, men det här är det här området, eller det här är det här.

Intervjuare [00:09:45]: Mm.

Talare [00:09:45]: Samtidigt som det också är mycket som ändå är förändrat, men jag tittade på nån bild eller liksom slog upp nån bild, och så men jag bara, det här ser bekant ut fast jag kan inte riktigt placera det. Och sen bara, fast det är nog faktiskt den gatan jag bor på, men från en viss vinkel, och att det ändå ser lite annorlunda ut, i liksom runtom. Om det fanns en parkering där eller inte, eller såna saker. Men så jag kan nog känna igen mig ganska mycket i den, i de bilderna, alltså rent såhär fysiskt eller miljömässigt, på det sättet att det inte känns som att det har hänt så jättemycket, och så. Och sen tänker jag väl att den stora skillnaden är väl kanske mer vem som bor här, eller liksom, att där kan finnas en större, större skillnad. Att det känns som att det är mycket mer liksom vita personer i, på Jensens bilder. Och att det finns en väldigt, väldigt stor blandning av liksom etniciteter, hudfärger och massa saker, kanske på ett annat sätt nu, som delvis fanns då men inte lika, lika tydligt.

Intervjuare [00:10:51]: Jag har förstått det som det har varit också i perioder, att från början så byggdes det för att man behövde bostäder till arbetskraften som man togs in.

Talare [00:10:58]: Precis.

Intervjuare [00:10:59]: Av Volvo och så. Och då, då var det också en del finnar och jugoslaver och sådär.

Talare [00:11:03]: Mm, precis.

Intervjuare [00:11:04]: Sen så kom latinamerikanerna, som flydde från där. Och sen så kom jugoslaverna, eller Balkan, när det var krigen där. Och sen kom Iran och Irak, och nu är det väldigt mycket somalier.

Talare [00:11:15]: Precis.

Intervjuare [00:11:15]: Från Afrika. Visst är det så?

Talare [00:11:17]: Ja. Nej, men det är det verkligen. Så att det känns som att det nu, ja, men om en åker vagnen hit, eller liksom när en tittar på folk som hoppar av, så är det ju så jätte, jättespritt liksom var personen antagligen har sina rötter.

Intervjuare [00:11:30]: Ja.

Talare [00:11:30]: Och det tycker jag känns väldigt, väldigt fint, men också väldigt synd att en ofta liksom klumpar ihop det. Som att om du inte är liksom född i Sverige eller ses som etnisk svensk, så blir det en uppdelning mellan svenskar och invandrare. Och invandrargruppen kan bestå av liksom såhär från 30 olika länder, men du blir ändå klassad som en enda.

Intervjuare [00:11:50]: [skrattar 00:11:50]

Talare [00:11:52]: Så just när en såhär, ja, men när en pratar om segregation eller liksom att det på nåt sätt såna saker, så känns det som att det ofta blir väldigt konstigt. Att vissa blir i en grupp, och sen så slår vi ihop alla andra i en jättegrupp som är så himla, himla liksom mycket mångfald och massa olika perspektiv och erfarenheter, och så.

Intervjuare [00:12:13]: Det enda de har gemensamt, det är att de inte är födda i Sverige.

Talare [00:12:16]: Precis.

Intervjuare [00:12:17]: Men det finns tydligen också...

[talar samtidigt 00:12:18]

Talare [00:12:19]: Eller som är födda här, men inte föräldrar eller morföräldrar, eller vad det nu kan vara liksom.

Intervjuare [00:12:23]: Men det finns tydligen också motsättningar, att det finns även en rasism inom det vi kallar invandrare då. Att man har olika läger och att, märker du någonting av det, eller är det någonting som du har?

Talare [00:12:34]: Nej, det är nog inte någonting jag märker av så mycket på det sättet. Men jag tänker att det är ju liksom, på ett sätt, tyvärr logiskt att, att det blir så, just för att det inte är en grupp.

Intervjuare [00:12:45]: Nej.

Talare [00:12:45]: Och det är väl där det blir väldigt, väldigt tydligt att det, dels kan det ju finnas motsättningar från såhär, men våra, alltså såhär, våra hemländer har legat i krig med varandra, typ, så att jag har blivit upplärd med att hata personer eller inte tycka om personer från det här landet. Eller att det liksom, att det ändå är en rasistisk värld, så att även om jag flyttade hit från Irak, så kan jag fortfarande ha rasistiska tankar om personer från andra ställen. Alltså, att det inte måste vara en koppling att såhär, okej, men jag är också invandrare, eller en har ju ändå med sig ett bagage från andra saker. Att det ändå finns någon form av, inte liksom hackordning, men ändå att det känns som att det finns nåt liksom liknande, som en kan märka av på många ställen.

[talar samtidigt 00:13:29]

Intervjuare [00:13:29]: Det finns en sådan hierarki.

[talar samtidigt 00:13:31]

Intervjuare [00:13:33]: Hur ser du på det här man pratar så mycket om, att Göteborg är en segregerad stad, och faller sönder ännu mer, eller? Eller, alltså, finns det några som pratar om att det finns ju ändå positiva krafter?

Talare [00:13:45]: Ja.

Intervjuare [00:13:45]: Det finns människor som...

Talare [00:13:47]: Nej, men jag tänker att det största problemet med att prata om segregation. Jag tänker att det är väldigt viktigt att prata om det, men att en bara pratar om det som att, vi pratar inte om Askim som ett segregerat område, till exempel. Vi pratar inte om vita områden som segregerade problemområden. Men ställen där det bor många rasifierade eller invandrare, de blir segregerade och det blir ett, liksom, ses som ett problem automatiskt. Så det tänker jag är problematiskt. Och jag tänker att det är ju, alltså, bostadsbristen gör väl, skapar större segregation och mindre på samma sätt, därför att det kan bli mer såhär, okej, men jag får ta det jag, såhär, vad som finns. Och då kanske jag måste flytta till någonstans där jag inte helst hade velat bo, för att det ligger längre ut från stadskärnan eller såhär, många vill ju ändå bo centralt. Och då kan det ju bli uppblandat på ett sätt liksom, för att en inte kan välja lika mycket. Utan, jaja, men har vi stått i kö si och såhär länge, så får vi ta det, det som finns. Men sen samtidigt tänker jag att det är ju, blir, ja, men dels en såhär klassfråga annars, vem kan såhär köpa en lägenhet någonstans och inte. Eller vem känner de, liksom, har rätt kontakter och sånt där.

Intervjuare [00:15:02]: Precis.

Talare [00:15:02]: Så det har jag nog tänkt på, just att själva bostadsbristen kan både göra det liksom bättre och sämre. Och, och det gynnar väl liksom väldigt mycket främst vita. Samma sak när, när vi flyttade hit, att det fanns en tanke om att såhär, men vi vill blanda upp området. Och att jag tror att det var därför det var så lätt för oss att få lägenhet här. Att det var liksom oförtjänt lätt för att det finns, fanns en tanke om att såhär, vi vill ha in mer vita svenskar. Och det var ju väldigt skönt att få ett förstahandskontrakt enkelt, men det känns ju

inte så rättvist alltid, liksom. Så det kan jag väl tänka en del på. Eller att jag har tänkt mer på, alltså såhär, min hudfärg på ett helt annat sätt genom att bo här, och det tänker jag är väldigt bra och väldigt nyttigt, liksom.

Intervjuare [00:15:51]: Då blir du medveten.

Talare [00:15:51]: Att bli medveten om att inte kunna ta saker för givet på samma sätt. Och att också just, ja, men såhär, förstå rent, såhär på ett annat sätt att, att en har en hudfärg som vit också.

Intervjuare [00:16:05]: Ja.

Talare [00:16:05]: Och...

Intervjuare [00:16:07]: Intressant.

Talare [00:16:08]: Mm.

Intervjuare [00:16:09]: Man kan ju tycka att, det var en kvinna som berättade att nu håller svenskar, ja, överhuvudtaget, jag vet inte hur mycket hon tryckte på det, men barnfamiljer håller på att flytta in och köper de här radhusen och så.

Talare [00:16:23]: Ja.

Intervjuare [00:16:23]: Därför att det är också, det är en möjlighet att de inte är lika dyra som inne i stan, och så.

Talare [00:16:27]: Precis.

Intervjuare [00:16:27]: Och det borde ju då innebära någon form utav uppblandning, att det finns olika slags boende. Är det någonting som du har märkt av, ja, eller tänkt på?

Talare [00:16:35]: Jo, men alltså, det har jag väl ändå märkt. Och det jag tänker är såhär, [letar efter ord 00:16:41] att, nej men, eller, och jag tänker att jag hoppas, fast jag tror tyvärr inte det. Nej, men att det blir samma sak, en rörelse åt andra hållet. Att det inte är såhär, vi blandar upp ett område, det vill säga det kommer in vita fler, men vart hamnar de andra människorna då? Det kanske inte är så att de flyttar till Linné eller Majorna, till exempel, där det hade behövts blandas upp på ett annat sätt. Så jag tänker att, men jag märker ändå att det, framförallt barnfamiljer, studenter och så, finns det på kanske ett, ett annat sätt, eller just som köper hus runtomkring, eller. Så en märker ändå en, en förändring från när vi flyttade hit först. Eller då kändes det som att det började komma lite, men att det har blivit mycket mer på senare år.

Intervjuare [00:17:30]: Har det blivit mer, jag vet att Jensen skriver, han skriver flera böcker. Under en period så, så var det väldigt mycket som stängdes ner av, av affärer och social verksamhet och kommunen och alltihop detta. Sådär liksom blev lite tomma lokaler och sånt. Är det...

Talare [00:17:46]: Nu känns det som att det mer är tvärtom, eller att det liksom, det känns som att det är på väg tillbaka. Men det hörde jag, när vi flyttade hit så pratade vi ju med en kompis som, jag vet inte om han hade bott här eller bara såhär kände till området ganska väl. Och som sa såhär att, ja, men det fanns ett Konsum innan och det fanns posten, och det fanns de här sakerna och nu finns det liksom inte så mycket. Men vi har ju ett antal liksom matbutiker, och en av dem byggde ut nu, tidigare under, under året, eller öppnade nu igen för, ja, en-två månader sen, någonting. Och sen har vi ju Angereds folkhögskola, som har flyttat in i lokaler. Och så har vi ju en Chalmers-filial. Och, ja, men det här liksom föreningarna här i huset. Så det känns ändå som att det mer, ja, men håller på att utvecklas och att det finns. Det är samma sak, det finns ju såhär, ja, men pizzeria och frisör, och nån klädaffär och såhär. Så det finns ju ändå lite, lite olika saker. Så att det känns nog inte som att det är lika mycket som, som står tomt, eller liksom att så. Och sen har vi ju ett café också, nere på, på torget.

Intervjuare [00:19:02]: Men kan man stanna, kan man klara sig härute, man behöver inte åka härifrån då?

Talare [00:19:05]: Nej. Det skulle jag nog säga, att det går att liksom stanna här ganska mycket. Det skulle gå att göra det mesta av sin handling nere på torget, till exempel, också till såhär, ja, men schysta priser. Och sen är det ju skönt att Angered är så nära, för där finns ju det ännu mer saker. Men, ja, men det går liksom att stanna här ganska väl, och kunna klara sig med, med, med saker.

Intervjuare [00:19:31]: För de områdena har, bygger ju någonstans på en idé att man bor här och man arbetar här, och man handlar och roar sig där, och så åker man bil emellan. Alltså, det var ju de idéerna som fanns när man hittade det här, så. Men det känns som att de har gått emot det, genom att se till att det finns...

Talare [00:19:47]: Precis, att det mer ska vara lokalt, att du ska kunna...

Intervjuare [00:19:52]: Som ett litet samhälle.

[talar samtidigt 00:19:52]

Intervjuare [00:19:55]: När åker du in till stan?

Talare [00:19:58]: När jag måste.

[båda skrattar 00:19:58]

Talare [00:20:00]: Jag åker generellt inte in till stan särskilt mycket, om det inte är såhär. Ja, men antingen när jag ska iväg på jobb, eftersom jag åker väldigt mycket tåg, eller om jag, jag går en del på såhär kulturgrejer. Typ går på operan eller på teater, eller såna saker, eller konserter. Så då åker jag ju ofta in till stan. Om det är någonting jag ska handla, men jag tycker inte om att handla saker.

[båda skrattar 00:20:22]

Talare [00:20:25]: Så, ja. Eller om jag ska träffa någon, eller liksom så. Men generellt så rör jag mig inte så jättemycket in mot stan.

Intervjuare [00:20:36]: Det är en fråga där, hur rör du dig i stan?

Talare [00:20:40]: Ja. Nej, men just nu så känns det väl som, ja, men att åka, ja, in till centrum för att såhär kunna göra vissa saker, eller åka och hälsa på folk liksom. Partners, kompisar, vad det nu kan vara, runtom i stan. Men, ja, och sen vissa ställen, om man ska åka på utflykt typ, eller såhär, åka till vissa skogsområden eller till nån sjö eller till havet, eller så. Men annars, jag tycker väldigt mycket om att vara hemma, så jag rör mig liksom inte så mycket i staden generellt. Och jag är inte såhär som tycker om att vara ute och festa eller typ såna saker. Så, mm. Trivs bäst här hemma, generellt.

Intervjuare [00:21:25]: Hur ser en vanlig dag ut för dig?

Talare [00:21:29]: Oftast, eller det är väldigt, väldigt beroende på. Men om jag är hemma och inte är iväg på jobb på någon annan ort, så sover jag relativt länge. Jag är uppe ganska sent och därför så sover jag ganska länge. Går upp, grejar med katterna lite, vaknar sakteligen. Ja, äter frukost, sätter mig ofta kanske vid datorn för att såhär planera något jobb eller lite såna saker. Eller sätter mig med något konstprojekt, eller liknande. Om jag inte får för mig att såhär, ja, men städa. Det kanske är...

[båda skrattar 00:22:13]

Talare [00:22:13]: Är en bra idé. Det är inte en syssla som jag tycker så mycket om, men som jag ibland får för mig att såhär, men det kanske jag borde göra. När jag kommer upp och känner såhär, nej, nu måste jag göra någonting åt det här.

[båda skrattar 00:22:23]

Talare [00:22:25]: Men annars så, ja, men såhär, typ ta en promenad på förmiddagen kan jag tycka är jätteskönt. Att såhär, innan jag börjar med jobbet, bara få vara i kroppen på något sätt. Och, ja, sen kaka lunch och middag, och göra allt det där andra liksom. Ja, det är liksom ganska flytande dagar. Jag har någon tanke att, såhär, jag ska inte jobba efter klockan fem. Och det brukar jag vara väldigt duktig på att hålla, men det kan betyda att jag såhär, jag startar inte förrän klockan 12 heller, och sen ska jag äta lunch och så, så, mm. Och, ja, kvällarna är väl liksom väldigt, väldigt olika. Men då och då träffar folk, men jag tycker det är ganska skönt att vara, vara ensam också. Titta på film eller göra nåt handarbete, eller ta en promenad. Eller liksom, jag kan tycka det är jätteskönt ibland att, när det börjar såhär bli lite lugnt och det inte är så mycket folk ute längre, att då promenera runtom i området, och så. Mm, mm.

Intervjuare [00:23:30]: Trivs du med ditt liv?

Talare [00:23:32]: Ja, det skulle jag säga. Jag trivs oförskämt bra.

[båda skrattar 00:22:35]

Talare [00:23:36]: Nej, men jag trivs väldigt, väldigt bra. Och jag känner mig nog väldigt lyckligt lottad som liksom kan, kan ha det så som jag har det. Att ha ett väldigt, väldigt fritt liv och fritt schema, där det funkar med jobb, att lägga upp det så.

Intervjuare [00:23:49]: Mm.

Talare [00:23:50]: Så fritt som jag mår bra av. Och jag skulle nog känna att om jag ska sitta, ja, men såhär gå till samma jobb på såhär fasta tider och vara någonstans såhär varje dag, är inte nånting som jag generellt trivs med. Så därför är det jätteskönt att såhär, okej, hellre jobba intensivt en vecka eller tre dagar och resa runt om i Sverige. Och sen komma hem, och så är jag typ ledig i två veckor, eller såhär lite jobbplanering men också bara såhär, ja, idag behöver jag inte göra nånting vettigt alls. Idag kan jag bara såhär, vad känner jag för att göra just idag.

Intervjuare [00:24:27]: Vad har du för bakgrund, då? För sådär kunde man göra efter man slutade gymnasiet, typ.

[båda skrattar 00:24:31]

Talare [00:24:33]: Precis. Nej, men jag är utbildad genusvetare.

Intervjuare [00:24:41]: Okej.

Talare [00:24:42]: Så jag har pluggat en master i det, så fem år på universitetet. Så det är väl min liksom utbildningsmässiga bakgrund, förutom det här folkhögskoleåret där jag läste teater, direkt efter gymnasiet. Så, ja, så det är väl en delvis tur, tänker jag, att jag såhär har hamnat där jag har hamnat, och att det funkar. Så därför kan jag göra på det här sättet. Men också att jag väl, ja, någonstans hittade ett yrke som såhär, som kan ofta vara ganska fritt upplagt, men som det finns ett behov av. Så det är jätteskönt. Men det känns ju också som att såhär, det här är ju möjligt på ett helt annat sätt för att jag är medelklass. Att jag inte, liksom såhär, jag har aldrig behövt oro mig över pengar och har ändå såhär, även om jag inte alltid har så mycket pengar, så är det aldrig någonting som jag oroar mig över. Och jag vet att såhär, men jag skulle alltid kunna låna av mina föräldrar om det är någonting, eller så. Och det är ju väldigt skönt, men att jag också ibland kan känna att såhär, ja, men jag. Ja, men att jag har det väldigt lätt, på ett sånt sätt, som kanske inte alla har det. Eller det är ju inte möjligt alltid att såhär, att leva på ett så fritt sätt beroende på vad en har med sig sen tidigare, eller vad en har för förutsättningar eller möjligheter. Men sen, alltså, jag lever väldigt enkelt, på något sätt. Jag tycker inte om att köpa saker. Och så länge jag får in så pass mycket pengar att jag såhär klarar av att betala hyran och andra saker så, så har jag liksom inte så mycket högre krav. Så ett tag så levde verkligen att såhär, jag fick in så mycket som jag exakt behövde. För ibland var det såhär, jag har inte så mycket pengar till mat, det kommer lösa sig, såhär. Jag får äta hos andra, jag får fråga om jag kan låna, eller liksom ofta var det ju nån som var såhär, ja. Eller att jag typ, kompisar som var såhär, ja, jag har det här som snart går ut, vill du ha det? Att det liksom fanns ett system, att jag var någon slags

soptunna typ som tog hand om...

[båda skrattar 00:26:58]

Talare [00:26:58]: Om folks grejer, om de såhär rensade ut skåpen, eller så. Och innan, när det var lättare att dumpstra, så var ju också det ett sätt att såhär hålla nere matkostnaderna. Men nu är det så himla svårt, så att nu har jag inte gjort det på jättelänge.

Intervjuare [00:27:10]: Det har blivit svårare?

Talare [00:27:12]: Det har blivit så himla svårt. Annars var ju det, kändes det som en såhär bra sak att göra för att ta tillvara på maten, och också kunna ha låga, låga kostnader. Men, men nu känner jag lite såhär att, ja, jag vet inte.

Intervjuare [00:27:25]: Men har inte butikerna också börjat att man...

Talare [00:27:28]: Jo.

Intervjuare [00:27:28]: Tar hand om det på ett annat sätt?

Talare [00:27:29]: Precis.

Intervjuare [00:27:29]: Man slänger det inte längre.

Talare [00:27:30]: Nej.

Intervjuare [00:27:30]: Utan det...

Talare [00:27:31]: Att det finns...

Intervjuare [00:27:32]: Kommer nån och hämtar det.

Talare [00:27:33]: Precis, och det finns mycket mer såna initiativ, och det är jätte, jätteskönt.

Intervjuare [00:27:36]: Alltså det är helt otroligt, det finns företag som tar betalt för att åka och hämta mat i butikerna.

[båda skrattar 00:27:39]

Intervjuare [00:27:41]: Och ser till att det hamnar nån bättre stans istället för i soporna, det är ju fantastiskt.

Talare [00:27:44]: Precis.

Intervjuare [00:27:44]: [skrattar 00:27:44]

Talare [00:27:46]: Så, så det känns väldigt skönt, i alla fall. Men, ja, så jag känner mig väldigt,

väldigt tacksam över massa saker som gör att jag liksom har, har möjligheten att göra så som jag vill. Där, ja, så, ja, men frihet är väl viktigare än trygghet för mig.

Intervjuare [00:28:01]: Ja.

Talare [00:28:01]: Och att saker runtomkring möjliggör att jag kan finna trygghet ändå, liksom, även om jag inte alltid vet vad som kommer hända sen, eller sådär.

Intervjuare [00:28:11]: Tror du att man måste ha någon slags, alltså, vi pratade om medelklass, och att det är på ett sätt inte så tryggt egentligen, därför att den är socialt rörlig.

Talare [00:28:22]: Mm.

Intervjuare [00:28:22]: Alltså, om man säger underklassen, då säger man, de är ju där, de, de kommer vara där och liksom. Och så överklassen är ju där, och de kommer ju att vara där, så. Medan medelklassen rör sig, och riskerar att halka ner, eller, och så. Och man säger att de allra mest trendkänsliga är medelklasskvinnor. Det är de som är snabbast på att anamma och liksom för att de är mest strävande uppåt, så. Känner du igen det?

Talare [00:28:46]: Nja, jag vet inte, jag har nog väldigt såhär komplicerad relation till min medelklassposition, tror jag. När jag var liten så levde jag med tanken att jag var arbetarklass, och blev jättebesviken, på något sätt, när jag upptäckte att såhär det är nog inte såhär. Ja, men så levde man i såhär ideal och såhär socialismen, och var såhär, det här är min kamp, och sen bara, fast det är det nog inte. Det var bara så att det här var nånting som jag ändå såhär brann för, och kände att såhär, men såhär skulle jag vilja att det var, typ. Att vilja att såhär, vi driver en sån typ kamp där såhär alla är med och där vi jobbar med klassfrågor.

Intervjuare [00:29:19]: Vad gjorde dina föräldrar?

Talare [00:29:20]: Mina föräldrar, pappa var lokförare. Båda är pensionerade. Och mamma har gjort allt. Allt från att jobbat som lärare, till att jobbat som personlig assistent. Jobbat på SJ som, vad heter det, typ konduktör, till att jobbat som terapeut, till, ja. Alltså hon har verkligen gjort det mesta. Så pappa kommer från en mycket mer, nej, men medelklassig bakgrund, på något sätt, men ändå ett lite såhär arbetarklassjobb. Eller, jag menar, ändå väldigt välbetalt sådant jobb, men ändå ett liksom inte akademiskt jobb. Medan mamma har en tvärtom-bakgrund, som kommer från liksom väldigt fattiga förhållanden. Mormor och morfar flyttade från Finland efter kriget, till Sverige. Så de bodde liksom ett tag typ fyra personer i en etta, och det var liksom väldigt såhär. De har flyttat jätte, jättemycket. Och sen så, ja, men ja, så mamma har liksom nog, alltså, är väl delvis påverkad av det. Men också, på något sätt, har varit såhär jaja, men jag kan göra vad som helst, eller jag testar massa grejer och så utbildar jag mig till det här, eller så testar jag det här.

Intervjuare [00:30:42]: Det är väldigt modigt.

Talare [00:30:43]: Verkligen. Så det har varit jättestygt att ha henne som, som inspiration. Och där tänker jag att mycket av den här tryggheten, att såhär, det löser sig alltid kommer ifrån.

Det är där det känns som att pappa har varit mycket mer sådär, alltså praktisk typ. Att såhär, ja, men det kan ju vara bra att tänka på det här eller välja liksom såna saker. Så att det känns som att jag är ganska, ja, men bra balans där, men där jag ofta känt att såhär, men mammas sätt, det är nog det som har passat mig bättre att göra på.

Intervjuare [00:31:09]: Men, din mamma, är hon född i Sverige, eller kom hon hit som barn?

Talare [00:31:12]: Hon är född i Sverige, och sen flyttade de tillbaka till Finland, och sen flyttade de tillbaka till Sverige. Men de är från den svensktalande delen av Finland, så det är ju liksom ingen som pratar finska eller som har koppling till Finland i övrigt.

Intervjuare [00:31:28]: För det där, kan jag tänka mig är halva grejen liksom i ens gener, och varifrån kommer. Det här med det sociala, det är naturligtvis inte det biologiska. För där har man ju liksom någon slags personlighet också, alltså eller man gör val.

Talare [00:31:42]: Precis.

Intervjuare [00:31:42]: Upplever du att du har gjort medvetna val i ditt liv, eller har det bara råkat bli så? Varför, hur hamnade du här?

Talare [00:31:49]: [skrattar 00:31:49]

Intervjuare [00:31:49]: Inte bara att du bor här, utan liksom i den positionen du befinner dig i?

Talare [00:31:53]: [suckar 00:31:54] Ja. Alltså, lite medvetna val, men nog ganska mycket såhär bara gå på känsla, vad som har känts bra. Som när jag skulle välja gymnasieprogram, så valde jag att läsa teater för att det var, jag ville göra något konstnärligt och teater var det som jag brann mest för. Och sen efteråt så fortsatte jag ju ett år på, på folkhögskola med teater. Och då fanns det inte heller nån tanke om att jag skulle bli nånting av det, eller liksom, det var mest såhär, det här är nånting jag vill, vill fortsätta utveckla och testa. Och sen, men jag var också intresserad av just frågor rörande kön och sexualitet, och grejer. Och, så när jag skulle söka till folkhögskola så sökte jag också till universitetet för genusvetenskap, och tittade också på Kvinnofolkohögskolan, att läsa genus via dem. Så det fanns väl liksom med mig, nån tanke att det här är nånting som jag också vill engagera mig i. Och gärna kunna kombinera dem på nåt sätt, var väl det jag helst ville göra. Och efter folkhögskolan så kände jag mig lite trött på teatern.

Intervjuare [00:32:59]: [skrattar 00:32:59]

Talare [00:32:59]: Det blev ganska mycket där, ett väldigt intensivt år. Kände, nej, nu vill jag testa nånting annat, ett tag. Så, ja. Och då hakade jag ju på och pluggade genusvetenskap. Och sen så fanns det nog inte så mycket tanke om att det var heller såhär, ja, men jag ska bli nånting av det här. Utan det här är ett intresse som jag vill fortsätta fördjupa mig i, och läste a-, b-, c-kursen. Och under b- och c-kursen så tänkte jag väl, eller såhär, då var jag ganska inne på att kanske jobba, alltså forska inom, ja, genusvetenskap på något sätt. Vara kvar inom universitetet, för att jag trivdes, trivdes väldigt bra, trivdes bra med såhär. Ja, men nåt

såhär bli intellektuellt utmanad, och läsa mycket, och tänka och analysera. Och sen så, när jag läste masterprogrammet så, då fanns det nog ändå, eller att jag såhär, då hade vi fått höra under utbildningen också att, såhär, det är många som, som får jobbet, det finns ett intresse för genusvetare. Och det var ju skönt, på ett sätt, när det ändå blev såhär, okej, men om jag ska plugga nånting mer nu, vad, vad ska jag göra med det här? Men att det också är väldigt sådär, ja, det finns inte alltid en tydlig, du blir det här. Utan det finns såhär mycket som en kan jobba inom. Och annars är det många genusvetare som liksom blir egna företagare eller hittar andra sätt att jobba med, med det som de vill eller är duktiga på. Men då så fanns det en, sen så kunde jag välja mellan fyra olika inriktningar.

Intervjuare [00:34:35]: Okej.

Talare [00:34:36]: Och det var nog mitt första såhär ändå typ mer, lite mer medvetna såhär karriärmässiga val, att jag var såhär. För det fanns, dels så fanns det konstdelen, som jag tänker såhär, det här skulle vara jättespännande. Men så fanns det också nån som var mer såhär typ jämlikhetsarbete, lite mer såhär praktisk, skriva jämlikhetsplaner och liksom typ såna saker. Tänkte jag, ja, men det här är ju ändå nånting som jag vet finns en stor efterfrågan på, som känns som att det går att ta på, och en kompetens som jag tänker kan, kan vara nyttig att ha. Så jag kände såhär, ja, men då väljer jag nog det, så har jag liksom nånting mer att, att kunna stå på, som var lite, lite konkret. Men, ja. Men annars har det nog mest varit att gå på känsla. Det som var kul, det som liksom, som var intressant.

Intervjuare [00:35:30]: Ofta förstår man ju inte att man har gjort ett val, eller att, eller man förstår inte konsekvensen av det förrän efteråt.

Talare [00:35:36]: Precis, så är det ju verkligen. Och det har varit jätteskönt att inte behöva bry mig så mycket om det, och tänka såhär, men alltså, det löser sig ju alltid. Det går ju alltid att hitta ett sätt att, att använda saker. Och nu, på senare år, har jag också mer kunnat kombinera och få in teatern mer i mitt arbete på något sätt. Forum teater, bland annat.

Intervjuare [00:35:56]: Jaha.

Talare [00:35:56]: Som metod för att jobba med förändringsarbete, och träna civilkurage och såna saker.

Intervjuare [00:36:01]: Ja.

Talare [00:36:03]: Så det känns jättefint, att liksom få in det i en och samma sak. Ja, men att kunna få in mer. Till exempel att måla bilder för att illustrera saker som jag utbildar om, att, att mer kombinera de två. Vilket ju var någonstans det jag ville från början. Och att också, och från början fanns det också en tanke om att såhär, ja, men att måste finnas nån, nån politik i det. Att det måste finnas nåt, nånting som jag vill uppnå eller belysa, eller så. Så det känns också skönt att, att få jobba med det. Eller de frågorna jag jobbar med är ju politiska i sig, och syftar ju på förändring i, i samhället.

Intervjuare [00:36:42]: Det finns ett engagemang i...

[talar samtidigt 00:36:44]

Intervjuare [00:36:45]: Ja, att det är viktigt såhär. Hur ser du på framtiden?

Talare [00:36:48]: Ja, jag vet inte. Alltså, jag har jättesvårt att tänka, tänka framåt. Jag lever nog väldigt mycket här och nu.

Intervjuare [00:36:56]: Oroar du dig inte?.

Talare [00:36:58]: Nej.

[båda skrattar 00:36:59]

Talare [00:37:00]: Absolut inte. Men jag tänker nåt såhär, ja, vara kvar på mina jobb så länge det känns bra och utvecklande. Och sen så vet jag att, jag har jobbat inom skolan lite också, och jag vet att trivs med pedagogiskt arbete. Så det är möjligt att jag kanske tar en sväng tillbaka om skolan någon gång tänker jag inte alls skulle vara ovanligt eller konstigt. Men, ja, men jag vill liksom fortsätta göra saker. Och jag är inte såhär, alltså jag är ganska arbetsovillig egentligen. Jag tycker.

[båda skrattar 00:37:37]

Talare [00:37:38]: Jag lever inte så mycket för, för mitt jobb, även om jag tycker väldigt mycket om mitt jobb. Men jag hade helst inte jobbat, tänker jag. Så jag hade ju varit väldigt peppad på nån form av såhär medborgarlön eller andra sätt, för att mer kunna ha sociala engagemang på andra sätt. Och det som jag gör läx-, läx- eller plugghjälp till tre kompisar som tar ganska mycket av min fritid. Att såhär sitta med dem och liksom hjälpa dem, både såhär. Två av dem är det språkmässigt, två av dem flyttade hit för sju år sen från Turkiet. Och där har jag sett en jättestor alltså utveckling i, i deras språk. Så det är ju väldigt, väldigt givande på det sättet. Men också bara såhär, men struktur och andra grejer. Och den tredje är det mest struktur, och såhär hjälp att bara komma igång och sådär. Så jag tänker, hade jag inte behövt jobba för att få pengar, så hade jag kanske mer gjort, alltså, såna typ av saker. Att såhär kunna hjälpa människor på olika sätt. Men det känns ändå skönt att det är ju delvis det jag gör via jobbet, eller försöka förändra så att andra kan ge ett bättre bemötande till exempel, eller bli mer medveten om hur normer och annat påverkar oss.

Intervjuare [00:38:56]: Tror ni att, att vi är på väg dit att det blir mindre, om man säger formellt jobb, och mer utav informellt? Om vi pratar om de här fixoteket, och byten och allt, sharing-ekonomi och alltihop detta.

Talare [00:39:11]: Precis.

Intervjuare [00:39:11]: Att det kommer, att det, att det är en, en del av framtiden?

Talare [00:39:14]: Ja. Nej, men det tror jag absolut att det är. Och att jag hoppas det, i alla fall. Men det känns också som att det finns mycket sånt som ligger och gror liksom. Och att det är väl också att många upptäcker att, nej, men vi måste ju förändra alltså det sättet som

vi konsumerar på och sättet det är upplagt på, och sättet arbetslivet är upplagt på också. Att det finns så många som skulle kunna göra saker, men som inte får, får tillgång till det, inte får möjlighet till det. Och istället då känner sig värdelösa, när en hade kunnat liksom använda sitt engagemang till, till att göra andra saker. Men just när vi inte får betalt för det, och samtidigt måste försöka tjäna pengar, så tänker jag att energin ju inte alltid finns för arbetssökande, till exempel, att engagera sig jättemycket ideellt. För att du måste sitta och söka jobb, och måste göra massa andra saker som bara drar, drar ut energi. Så, så jag tänker att det är nog, förhoppningsvis, är en del av, av framtiden. Och att det är ju en del av saker redan, redan nu.

Intervjuare [00:40:23]: Ja.

Talare [00:40:25]: Och det tycker jag känns, känns väldigt positivt och skönt. Och jag är extremt optimistisk överlag.

Intervjuare [00:40:33]: [skrattar 00:40:33]

Talare [00:40:33]: Men jag känner ju såhär världsläget, och ångest över så mycket liksom, som gäller. Ja, men så, så jag tänker såhär, ja, men inte oro över min egen framtid, men oro över typ världens framtid, och såhär medmänsklighet och liksom människor överlag. Där kan jag känna en jättestor oro, och en väldigt så, det här är inte nånting jag heller kan kontrollera. Fast samtidigt har jag ju också möjlighet att kunna påverka. Men vad kan jag göra, och hur, och så. Och där är jag väl också, lite det jag var inne på, det här med, alltså samarbeta mellan olika organisationer, grupper. Att mer inte försöka hitta det som skiljer oss åt, utan det som vi kan göra gemensamt. Och att såhär ta tillvara på, på varandra, varandras kunskaper och såna saker. Så jag hoppas väl att vi kan mer komma dit, istället för att bara distansera oss mer från varandra.

Intervjuare [00:41:33]: Det är ju också en mer, en globaliserad värld.

Talare [00:41:38]: Precis. Det blir det ju verkligen, och då måste en ju också tänka på ett annat sätt. Även om jag tänker att det tyvärr verkar vara lätt att stänga av det. Och inte tänka att mina val påverkar någon på andra sidan jorden, och gör att den kanske inte kommer att ha ett hem för att saker som jag gör, saker jag konsumerar påverkar ändå någons närmiljö, till exempel. Och då har jag ju ett ansvar. Då kan jag ju inte säga såhär, ja, men jag vill resa världen runt hur mycket som helst, jag vill köpa grejer bara för att jag vill ha dem. Men sen tänker ju inte jag ta ansvar om folk behöver fly, till exempel. Eller vi måste förändra saker i hur vi gör grejer som jag ändå är en del av liksom. Så det kan jag väl hoppas att, att den kan få en...

Intervjuare [00:42:24]: Om du fick önska dig nånting. Nån förändring eller vad som helst.

Talare [00:42:27]: [suckar 00:42:27] Alltså, ja, men nån form, alltså såhär, medmänsklighet tänker jag. Att tänka bortanför sig själv och sina egna behov. Och att inte tänka sig själv som en isolerad del, utan förstå att vi alla sitter ihop med varandra. Så en större medvetenhet om just hur beroende människor och världen är, alltså såhär, att vi är så beroende av, av varandra. Och, ja, men vara mer medmänskliga på olika sätt, och tänka att såhär, ja.

Intervjuare [00:43:05]: [harklar sig 00:43:05] Inte för att lägga ord i munnen på dig, men det låter som att du menar både människa till människa här och nu.

Talare [00:43:11]: Mm.

Intervjuare [00:43:11]: Och i stort, över hela liksom.

Talare [00:43:14]: Precis. Nej, men jag tänker, om man tar såhär, tar ansvar på något sätt för liksom det som vi kan göra för att göra det bättre. Att inte tänka såhär, ja, men allting blir ju ändå bara sämre, eller allting är ju så dåligt och jag kan ju inte göra någonting åt det. Att det är så lätt att hamna i, i det negativa och att bli apatisk i det. Och det tänker jag att jag också kan ha lätt för, för att hamna i delvis. Men att försöka tänka, okej, men vad, vad kan jag göra för att förändra, hur kan vi göra det här. Men alltså nån form av liksom att såhär samarbeta med, med varandra. Både, som sagt, här och nu, hjälpa varandra på olika sätt, men också tänka längre bort. Tänka resten av staden, resten av landet, resten av världen liksom. Att allt, allt hänger ihop med varandra.

Intervjuare [00:44:06]: Det känns som att vi kommer tillbaka hela tiden till det här med medvetenhet.

Talare [00:44:11]: Ja. Det är nog en stor del av liksom...

Intervjuare [00:44:13]: [skrattar 00:44:13]

Talare [00:44:13]: Min, ja. Nånting som jag tänker väldigt mycket på. Och som jag ju delvis, alltså både i mina sociala engagemang på olika sätt, men också jobbmässigt jobbar väldigt mycket med. Att medvetandegöra oss själva om så mycket saker. Både liksom oss själva, våra privilegier, våra svårigheter, vad det nu kan vara, och tänka, koppla ihop det här med andra, andra saker. Att det är ett steg att kunna förändra saker, att bli medveten om saker. Och sen att faktiskt ta tag i att göra nånting åt det.

Intervjuare [00:44:52]: För det känns ju som att du är medveten om att du är väldigt privilegierad.

Talare [00:44:56]: Ja.

Intervjuare [00:44:56]: Och du är väldigt tacksam över det.

Talare [00:44:58]: Ja. Nej, men det känner jag ju verkligen.

Intervjuare [00:45:00]: För många människor, de lever ju bara på, donar på, och liksom tar det för givet så, va.

Talare [00:45:05]: Precis.

Intervjuare [00:45:05]: Tror du att det är en risk för avtrubbning, så?

Talare [00:45:09]: Det tror jag absolut. Och tänker att det är ju svårt också att se sina privilegier och se sina fördelar, just för att det handlar ju om att jag inte behöver bry mig om saker. Det handlar ju om att det inte är ett problem för mig, en massa grejer. Och därför om en inte aktivt tar till sig kunskap, eller såhär, jag vill veta mer om det här. Jag vill veta mer om hur liksom privilegier kan se ut, om jag tillhör den här gruppen på något sätt. Så är det ju väldigt skönt också att inte behöva bry sig så mycket. För att jag tänker att det är också lätt att det kommer en såhär skuld och skam, och andra saker på det. Att såhär, oj, men nu har jag det bra och så har andra inte det. Vad ska jag göra med den här informationen? Det hjälper ju inte att jag mår dåligt för att jag har det bra. Men hur kan jag omsätta det för att kunna såhär hjälpa andra, stötta andra, ta ansvar för till exempel rasism eller homofobi i fikarummet, till exempel. Om jag själv inte är personligt berörd av det som sägs, så kanske jag har ett större ansvar att faktiskt säga till, säga stopp, säga vad menar du nu, och så vidare. Så att det inte läggs på, på de utsatta.

Intervjuare [00:46:22]: Finns det möjligheter att, att engagera sig? Är det, är det, är det öppet för, för människor att liksom ta del av, jobba för den förändringen? Eller?

Talare [00:46:37]: Ja, alltså generellt tänker jag nog att det är det. Och sen beror det väl på, på vilket sätt. Eller att jag tänker att det finns ju så många olika delar. Alltså lite det vi pratade om innan med de här, alltså separatistiska rummen. Att de kan vara väldigt viktiga, och där tänker jag att alla har inte tillgång till dem, alla ska inte ha tillgång till dem. För att det som är där försöker skapa nån form av ett tryggt rum, där vi kan prata om vissa frågor som berör den här gruppen framförallt, ifrån det här perspektivet, från ofta perspektivet att vara utsatt för olika typer av förtryck. Så är det väldigt viktigt att det kan få finnas, samtidigt som det också då är viktigt att det finns grupper eller sammanhang. Där en som, någon som tillhör en väldigt privilegierad grupp, eller grupp som riskerar att utsätta andra för förtryck, också kan prata om såhär, men vad är det jag kanske gör eller hur kan jag förändra mitt beteende, ta ansvar, och så vidare. Och ett möte såklart, däremellan. Där en kan, ja, men såhär, att höra berättelser till exempel. Eller bli medveten om, oj, när du gör såhär, så upplevs det på det här sättet. Ja, men det kanske jag aldrig hade tänkt på, om jag inte hade liksom mött personer som var utsatta för den här typen av förtryck eller så. Så jag tänker att det nog absolut finns mycket möjligheter att engagera sig, att förändra. Men att det också gäller att, alltså såhär, kanske inte tänka att jag ska ha tillgång till alla rum som finns, utan att det finns vissa rum där jag måste backa, där jag inte har så mycket att göra. För att mina perspektiv, i den gruppen, ger inte de andra kanske nånting. Det ger mig att såhär, jag kan få prata om såhär vad jag upplever som rasistiskt i samhället. Men om det är andra personer som utsätts för rasism dagligen, så kanske det är såhär, ja, fast för de är inte det viktigt vad jag tycker och tänker, för att jag inte själv utsätts för rasism. Men att jag då i ett annat sammanhang, med andra som inte heller utsätts för rasism, kan liksom ha den diskussionen.

Intervjuare [00:48:39]: Men är det inte viktigt att, att man ser båda perspektiven? För att det kan ju vara intressant för människor som utsätts för rasism att få veta hur en människa som inte utsätts för rasism, och är medveten om det, tänker?

Talare [00:48:55]: Nja, fast.

Intervjuare [00:48:57]: Som ett sätt att mötas, menar jag.

Talare [00:48:59]: Jag tänker att det är viktigt att, att mötas. Men jag tänker att det nog framförallt handlar om att liksom förtryckta grupper, eller grupper som på något sätt står i ett underläge, att de ju väldigt sällan blir, blir lyssnade på. Och att det därför finns ett, alltså ett större behov av de rösterna och berättelserna. Att få höras och att det är viktigt att såhär låta det få finnas, låta det få, få höras utan att hela tiden kan säga, men jag tycker såhär eller jag tänker såhär. Utan låta saker landa och såhär tänka, oj, men jag kanske visst gör saker som är problematiska, som kan skada någon, som kan såra någon, även om jag inte menade det.

Intervjuare [00:49:43]: Nej.

Talare [00:49:44]: Men att bara såhär ta ett steg tillbaka och låta de här berättelserna som vi alltför sällan liksom får höra, som vi på senare år ändå har börjat höra mer av. Men att, ja, att låta det också få finnas utan att hela tiden kunna.

Intervjuare [00:50:05]: Ja. Nu är tillbaka i det här medvetandegörandet.

Talare [00:50:08]: Ja.

Intervjuare [00:50:08]: [skrattar 00:50:08]

Talare [00:50:08]: Men jag tror det, att det ändå är mycket, mycket i det. Och jag tänker som såhär, i sammanhang där jag är normbrytare, så tänker jag att jag får inte ut nånting av att lyssna på när normbärare berättar om egentligen sin resa eller hur de ser på om nånting är förtryck eller inte. Alltså såhär, där det kan vara såhär, ja, fast jag upplever ju det här som ett förtryck eller problematiskt, och många andra som tillhör den här gruppen gör det. Att du inte upplever det så, beror ju på att du inte tillhör den gruppen. Samma sak att när det är sammanhang där jag själv är normbärare, att såhär. Då tänker jag att andra nog inte får ut så mycket heller av att jag berättar om såhär, men, ja. Det här tycker jag är rasistiskt eller vad det nu kan vara. För att såhär, ja, fast om jag aldrig själv varit utsatt för det, så klart att jag kan ha en åsikt. Men den kanske inte ska få så stort utrymme att jag tar mig tolkningsföreträde att faktiskt tänka att det är viktigt att ni lyssnar på mig här, för jag har ingen erfarenhet av det här egentligen. Så, ja. Ja, men som sagt, ett, ett medvetandegörande. Alltså såhär att lyssna på, på framförallt berättelser som inte alltid får höras så mycket.

Intervjuare [00:51:23]: Vad tror du om det här att saker och ting har uppifrån eller nerifrån, eller kanske både och. Om man tänker som Göteborg var ju känt som bögnackarstad.

Talare [00:51:36]: Precis.

Intervjuare [00:51:36]: Och då valde man medvetet ett hbtq-förhållande och, eller förhålla sig till det medvetet, och har förändrat väldigt mycket av det. Det har hänt jättemycket.

Talare [00:51:45]: Mm.

Talare [00:51:46]: Och det kommer ju uppifrån.

Talare [00:51:48]: Precis.

Intervjuare [00:51:48]: Men de har ändå, på något vis, förändrat alltså.

Talare [00:51:51]: Exakt. Så jag tänker att det är nog väldigt viktigt. Alltså samma sak som man gör på arbetsplatser. Saker kommer inte kunna förändras riktigt om inte ledningen är med på det, och visar varför det är viktigt, hur vi ska göra, att vi ska göra det, och så vidare. Så jag tänker att det är väldigt viktigt att saker kan komma uppifrån, men att det måste förankras ju, såklart, då och såhär. Och att en också tar då tillvara på att kanske leta upp organisationer som jobbar med frågorna, och har ett samarbete däremellan. Och liksom har lite känslspröt ut, vad är det som händer runtom i staden. Så att det inte blir att personer i en ledningsposition sätter agendan, och det är det här som är det viktiga, och ignorerar de som kanske jobbar med frågorna dagligen. Så jag tänker nog, ja, att det ofta kan behövas att någon liksom högre upp säger till att det är viktigt, för att vi är ändå vana vid att lyssna på, på auktoriteter eller så vidare. Och att det kan vara lättare att ignorera ideella organisationer som säger att det här är viktigt och varför. Men då har de inte heller så mycket, liksom mycket makt att påverka, men just att samarbete mellan, ja, nån form av ledning och ideella organisationer eller gräsrotssaker, och.

Intervjuare [00:53:12]: Jag tänker vanliga människor också.

Talare [00:53:14]: Precis, just bara såhär att, ja. Nån som har erfarenhet eller jobbar med det, att, ja. Så att jag tror att det samarbetet, länken däremellan, är viktig. Men det är svårt om det bara kommer från det ena hållet eller bara från andra hållet.

Intervjuare [00:53:27]: Jag tänker mig att vi ändå sänder signaler som, alltså samhället säger att när man införde förbud på barnaga, det var ju inte så att folk slutade slå sina barn.

Talare [00:53:36]: Nej.

Intervjuare [00:53:36]: Det har de ju tyvärr inte gjort ännu riktigt.

Talare [00:53:38]: Nej.

Intervjuare [00:53:38]: Men man sa ändå att det är inte okej.

Talare [00:53:41]: Precis.

Talare [00:53:42]: Det är till och med olagligt.

Talare [00:53:43]: Precis. Och det tror jag väl påverkar ändå väldigt mycket, att såhär människor vill sköta sig liksom. Vi vill följa, följa lagar och regler delvis. Inte alla, men att många av oss ändå har en sån här, att en också då kan förstå att, okej, men om lagen säger det här, då måste det ligga nånting bakom det, att det ofta finns en tanke. Sen finns det ju

lagar, tänker jag, som det inte alltid finns kanske så mycket tankar, eller som en kan ifrågasätta väldigt mycket. Men att det ändå just har nån form av, som en sån, ett symbolvärde på något sätt. Att det blir tydligt att såhär, det här tänker vi är rätt eller fel. Eller det här är viktigt att fokusera på, eller det här ska vi inte fokusera på, och så. Och det tror jag kan ju vara lättare, när det kommer uppifrån, att visa på det. Och jag tror absolut att lagar och sånt kan påverka jättemycket. Och om vi tittar på till exempel, nej, men hbtq-rörelsen eller kvinnorörelsen eller liknande. När lagar har kommit som har varit liksom när de här grupperna har fått mer rättigheter, så har det ju också skett förändringar i samhället, med attityder och liknande. Att det inte kommer direkt, men ändå efter ett tag. Att en såhär, det ligger ändå nånting i det här. Vi kanske borde tänka, tänka annorlunda. Det är inte så konstigt, det är inte så hemskt, eller vad det nu kan vara.

Intervjuare [00:55:06]: Jaha. Ja, det känns som att du i grunden har en ganska positiv människosyn.

Talare [00:55:11]: Ja. Jo, men det har jag.

Intervjuare [00:55:13]: [skrattar 00:55:13]

Talare [00:55:13]: Ibland så kan jag känna att, ja, människor är hopplösa och jag hatar dem. Men, nej, men jag tänker ändå att det finns väldigt mycket positivt och väldigt mycket möjligheter. Och att ingen är hopplös liksom, så länge en bara lyckas nå folk på rätt sätt, i rätt läge. Och det kan jag ju märka mycket när jag är ute och utbildar, att när jag pratar med någon första gången så kanske den känner sig väldigt skeptisk eller inte riktigt förstår. När vi träffats liksom under ett antal gånger, och sen kanske det har gått åtta månader sen vi träffades första gången, så har det ju hänt nånting i människor. Att en kan se saker på ett annat sätt, och att en får möjlighet att stöta och blöta saker, fundera själv, få mer kunskap, och så vidare. Så jag tänker att ingen är ju, ingen är ju omöjlig att kunna förändra heller. Så att jag har nog ganska positiv människosyn överlag, tror jag.

Intervjuare [00:56:10]: Är det nånting som vi har glömt, eller nånting som du vill säga om du blir med i utställningen då, om du kan säga nånting direkt till besökarna? Är det nånting som?

Talare [00:56:21]: Hmm.

Intervjuare [00:56:21]: Som vi inte har kommit in på.

Talare [00:56:25]: Nej.

Intervjuare [00:56:26]: Eller nåt du vill avsluta med.

Talare [00:56:28]: Ja. Jag tror nog att vi har pratat om det mesta. Men jag tänker nog väldigt mycket, eller jag tänker väldigt mycket på, ja, alltså såhär att ta hand om, om varandra och omvärlden. Och just det här att vi måste tänka att vi sitter ihop, för att det gör vi. Vi kan inte tänka att jag är en separat del, och jag har inte nånting att göra med, med andra, och mina val påverkar ingen annan förutom mig. För så är det ju verkligen inte. Det tänker jag nog är

en så viktig sak som vi kanske behöver bli bättre på, att, att tänka på och praktisera. Det tror jag, mm.

Intervjuare [00:57:00]: Tack, tack.

Talare [00:57:01]: Tack.

Intervjuare [00:57:01]: Vad bra. Fin avslutning.

[bandningen slutar]